

Ecstasy

Publicerad 20.12.2005. Uppdaterad 2.9.2009

Ecstasy är ett syntetiskt ämne som aktiverar centrala nervsystemet. Ämnets kemiska namn är MDMA. Ecstasy går även under benämningarna e, adam, disco biscuits, Love Drug, Love pills osv. Ecstasy kan klassas som hallucinogent amfetamin. Ecstasy framställdes i syfte att minska matlusten redan 1912, men det marknadsfördes aldrig som läkemedel.

På gatan säljs ecstasy i form av olivfärgade kapslar och tabletter. Vanligast är dock vita tabletter. En engelsk utredning visar att mindre än hälften av de fabrikat som köps som ecstasy är rent MDMA. Som tillsatssämnen i ecstasy förekommer bl.a. LSD, amfetamin, koffein eller ämnen som används vid narkos såsom ketamin eller barbiturater som kan medföra svåra biverkningar. Utgående från tableternas utseende är det omöjligt att veta vilken slags kombination de innehåller.

Verkan av ecstasy märks ca 20 minuter efter intag och kan pågå under flera timmar. Vanligen upplever användaren först en "kick", som följs av lugn och välbefinnande samt starka färg- och smakupplevelser. Hos några framkallar ecstasy illamående samt stelhet i extremiteter och haka. Andra omedelbara effekter av ecstasy är svettning, torr mun, dålig matlust och snabbare puls. Ecstasy är ett stimulerande medel och därför särskilt farligt för personer som lider av förhöjt blodtryck, hjärtfel, epilepsi, diabetes eller astma.

Man kopplar ofta ihop ecstasy med ungdomars ravepartyn. I Europa kopplades musik och syntetiska preparat ihop via house-, rave- och teknokulturen. Ecstasy höjer kroppstemperaturen vilket tillsammans med flera timmars dans gör att kroppen förlorar stora mängder vätska. För att undvika uttorkning bör man dricka en liten mängd vatten, saft eller sportdryck varje timme (inte alkohol eftersom alkohol förvärrar uttorkningen). Å andra sidan kan den för organismen livsviktiga vätske- och saltbalansen skadas om man dricker enbart vatten. Därför ska man alltid äta små mellanmål så länge man dansar.

Ecstasy används i Finland också utanför ravekulturen, exempelvis av blandmissbrukare. Det bör också tilläggas att ecstasy och andra droger inte används på alla ravefester, och på festerna är det endast en del av deltagarna som använder ecstasy.

Det finns än så länge inte tillräcklig forskning om riskerna med ecstasy. Man vet dock att långvarigt bruk eller stora mängder kan framkalla rastlöshet, panikattacker, rädsla, hallucinationer, sömnlöshet och leda till depression, anorexi, avmagring eller förändringar i leverfunktionen.

HvM Raija Harju-Kivinen

I [animationen Droger och hjärnan](#) berättas hur olika rusmedel påverkar användarens känslor och beteende via signalsubstanser.

link

Källa till webbadress: <https://paihdelinkki.fi/sv/databank/informationssnuttar/droger-och-ovriga-beroenden/ecstasy>